

Karácsony, zöldben

Aki valóban ökotudatos életet él, jól ismeri a világháló magyar oldalain itt-ott olvasható, kissé ironikus mondatot, mely szerint ma mindenki környezetvédő, de senki nem száll ki az autójából. A honi privát autóhasználat túlzásairól számtalanszor írtak már, de úgy tűnik, hogy sokaknak nem csupán a motorizációhoz való hozzáállásán lenne érdemes változtatni

Borovi fenyőből készített rétegelt lemez, amelyet lézervágással alakítottak különböző méretű karácsonyfákká. A több karácsonyt is kiszolgáló Buro Tree kollekción az ausztrál Büro North tervező-csapat jegyzi www.burotree.com

Katona Barbara ékszerkészítő évek óta futó Óramű projektje a régi, működésképtelen karóráknak és vekkereknek ad új életet. A kiürült, szerkezetüket vesztett tokokba apró emberek, növények, tárgyak kerülnek és kedves, vicces, némelykor pikáns történeteket mesélnek el www.katonabarbara.hu

Akár Izland jelképe is lehetne mostantól Hafsteinn Juliusson Growing Jewelry sorozatának bármely eleme. Az alkotó egyedi megrendelésre készített ezüstszereinek foglalatában ugyanis a szigetország kiváló levegőjének indikátora, az izlandi moha található és nevelhető! www.hafsteinnjulusson.com

Számos budapesti designboltban és designvásáron találkozhattunk Göntér Ildikó munkájával, a TAPÍRral, azaz a textil-, illetve bútortipari maradványok felhasználásával életre hívott papuccsal. A TAPÍR alapállapotában síkban elterül, így könnyen elfér a fiók mélyén, bőrönd alján. Cipzárja összehúzásával valódi, kényelmes papuccsá alakítható www.tobozdesign.hu

Az ünnepek és az ajándékvásárlás, ritkábban az ajándékkészítés, kéz a kézben járnak. Különösen érvényes ez az év végi ünnepek idején. A keresztény Karácsonyt, a zsidó Hanukát, vagy éppen a hindu Dívalít, a fények vagy mécsesek ünnepét, de a buddhisták április vagy májusi „évfordulóját”, a Vészákot is ajándékozás kíséri évszázadok óta. Az ünnepeket megelőző hetekben jellemzően a világ fejlett, vagy éppen a rohamosan fejlődő országaiban, gyakran még a hívő embereket is elragadja a vásárlási láz. Csomagokkal szaladgáló, áruhiteket intező megfáradt ünnepvárók mindenfelé az utcákon, akik közül néhányan, megpihenve az ünnepi asztalok mellett felteszik önmaguknak a kérdést, hogy miért és minek? Vagy ha mégis, akkor a plazmatévé, a márkás, drága meglepetések helyett talán jobb lett volna valami személyesebb, ötletesebb, vagy éppen ökotudatosabb. Karácsonykor például egyre többen döntenek úgy, hogy nem állítanak kivágott fenyővel karácsonyfát, inkább gyökeres fát választanak vagy alternatív megoldást keresnek.

A plümó a régi magyar nyelvben „liba tollával töltött takaró alkalmazhatóságot” jelentett, afféle dunnát. Ma-napság Pongrácz Farkas formatervező minimális anyagfelhasználással, műanyagból és papírból készült lámpáját ismerjük e néven. A sorozat első eleme függő változatban készült el, narancs és fehér színekben kapható. A névadás nem véletlen, a **Plümó** valóban olyan formájú, mint egy ablakpárkányon szellőző dunyha www.plumo.hu

Talán nem is lepődünk meg nagyon, ha a skandináv országokban találjuk a legtöbb karácsonyi ötletet. Ráadásul az utóbbi évek skandináv ünnepi sziporkái csaknem minden esetben a környezettudatos design területén születtek. A javarészt dán, svéd és finn formatervezőket tömörítő *Danish Crafts* idei karácsonyi újdonságai között böngészve egyebek mellett egy öko-karácsonyfára leltünk. A *Filigree Tree*-re kereszttel, valóban nagyon filigrán karácsonyfa dán tervezője, Trine Charlotte Find olyan újrahasznosítható megoldást keresett – és talált –, amelyet privát és közterekben egyaránt használni lehet. Hasonló igényekre adtak, hasonlóan szellemes választ a *Büro North* tervezői. A fiatal, elsősorban grafikusok alkotta ausztrál csapat karácsonyfa kollekciójával, a *Buro Tree*-vel idén tavasszal harmadik lett a rangos, nemzetközi „zöld elismerés”, a *Green dot award* design kategóriájában. A Büro North kis helyigényű, szétszedhető, igen népszerű karácsonyfái ökológiai fagazdaságokból származó borovi fenyőkből készülnek. De pillantsunk be akkor most a környezettudatos módon elkészített karácsonyfa alá, s nézzük meg, hogy mitől lesz valóban személyes és egyben a természetet óvó az ajándékválasztásunk! Katona Barbara ékszerkészítő szerint például úgy, hogy „el kell felejtenünk az órák és a percek fogalmát, hogy jobban oda tudjunk figyelni a belső tartalomra!” Lényegében ez

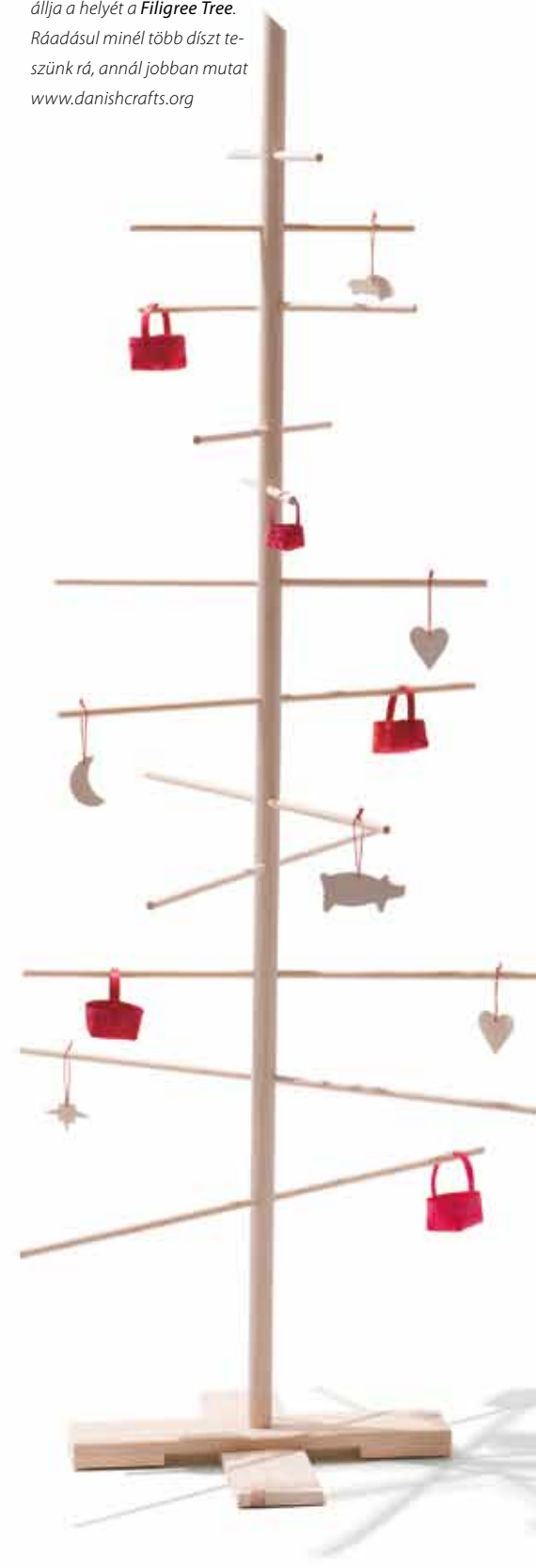

2009/6-os számunkban mutattuk be részletesen Önöknek a több mint 25 skandináv tervezőt felvonultató Muuto csapatát. Az északi designhagyományok ötletes folytatójaként, s egyben megújítójaként tisztelt formációhoz csatlakozott TAF Architects nem cifrázta egyik legutóbbi munkájának névadását. **Wood Lamp**. Ennyi az egész. Maradék fenyő, fém vagy zöld kábel és puritán funkcionalitás www.muuto.com

Bevallom, élek-halok az írószobámban kapható papírárukért, írószközkért! Tapasztalatom szerint, az igazán kifinomult dolgok szinte minden esetben a Távol-Keletről érkeznek. Az ifjú pályakezdő dél-koreai tervező, Sangwoo Nam nevét érdemes megjegyeznünk. Az alkotó **Leaf-it** nevű újrahasznosított papírból készült öntapadós jegyzetomb (post-it) sorozata különféle fák leveleit imitálja, roppant életszerűen. E jegyzetömbök itthoni forgalomban ugyan nem kaphatók, de könnyen és olcsón megrendelhetők! www.designboom.com/shop.html

Futkorászó gyerekekkel teli szűkös otthonokba, kliensekkel zsúfolt irodákba, kórházba, ifjú párnak, egyedülállóknak. Egyszóval bárhol és szó szerint megállja a helyét a **Filigree Tree**. Ráadásul minél több dísz teszünk rá, annál jobban mutat www.danishcrafts.org

A svéd Abstracta számára tervezte Stefan Borselius **Airflake** nevű, szabadon variálható, bővíthető térelválasztó rendszerét. A formázott textilből készült, merevített, hatszögletű, hőpehelyszerű egységek között zsebekkel ellátott tároló elemeket is találhatunk. E rendszer itthon is megvásárolható, kizárólagos forgalmazója az Europadesign www.abstracta.se www.europadesign.hu

Skandináviában különösen szeretik a gyertyatartókat. Az északi országok otthonait a hosszú téli estéken fénnel tölti meg akár egyetlen gyertyaláng is. Marie Thurnauer, francia származása ellenére évtizedek óta Svédországban él. Újrahasznosított hulladék fából készült, felületkezelt, puritán gyertyatartó sorozata, a **Light Runner** magában foglalja mindazt, amiért a skandináv design oly szerethető www.designhousestockholm.com

a régi, megunt, vagy éppen ellenkezőleg nagyon szeretett, de már nem használt karórák és vekerek egyedi átalakítását célzó *Óramű projekt* lényege. De nincs két egyforma pár a **TAPÍR** néven futó utazó-vendég-házipapucsból sem. Egyszerűen azért, mert tervezője, Göntér Ildikó a kétszemélyes *TOBOZ design-HUNGARY* alapítója, tervező- és alapítótársával Szokolyai Dorotttyával kifejezetten hulladék, maradék anyagokból készítenek dísz- és használati tárgyakat. Leginkább pedig attól lesz emlékezetes az ünnep, ha minden nap „foglalkozunk” kell az ajándékkal, amelyet szeretteinktől kaptunk. Talán éppen erre gondolhatott Hafsteinn Juliusson, amikor megalkotta az élő izlandi mohával és ezüsttel kombinált, egyedi megrendelésre készített *Growing Jewelry* sorozat első, pompás, valódi gondoskodást igénylő darabjait.